

Nieuwsbrief

Secretariaat:
Frans Vermeulen
Florahove 24, 4702 EZ Roosendaal
T 0165-534506
E fdvermeulen@home.nl

Vereniging Pastoraal Werkenden
Afdeling Breda

Nummer 5, februari 2014

Tussentijds

Een noodzakelijke wijziging in de datum voor de geplande studiebijeenkomst/LKR-raadpleging vormt de directe aanleiding voor deze tussentijdse Nieuwsbrief.

Tegelijk ontstaat daarmee de mogelijkheid om Ton Beugelsdijk te gedenken, die ons op maandag 27 januari is overleden. Als bestuurslid van de VPW-Breda en later als penningmeester van de VPW-Nederland heeft hij grote betekenis gehad voor ontwikkelingen in het pastoraat en voor veel collega's. Het *In memoriam* is op verzoek aangeleverd door Jules Jansen.

Verder kan in deze nieuwsbrief ook verslag worden gedaan van het protocolaire gesprek dat het bestuur had op dinsdag 19 november 2013 met de bisdomleiding.

Tenslotte is op verzoek van Guus Prevoo, missionair veldwerker bij de Vastenactie, uitvoerige informatie opgenomen over het project en de activiteiten in het kader van de Veertigdagentijd. Met name de 4de Vastenactie-Pelgrimstocht van donderdag 10 tot en met zaterdag 12 april 2014 vanuit en rondom het Noord-Hollandse Schoorl is van harte aanbevolen.

Wiel Hacking

Datumwijziging studiebijeenkomst/LKR-raadpleging

Anders dan in de vorige Nieuwsbrief stond vermeld, zal de gecombineerde studiebijeenkomst en LKR-raadpleging niet plaats vinden op donderdag 6 maart. Dit hangt samen met de omstandigheid, dat de beoogde inleider op die dag niet beschikbaar is. Daarom zal deze activiteit van de VPW-Breda nu plaats vinden op **donderdag 20 maart 2014 van 10.30 tot 16.00 uur**. De locatie van de bijeenkomst is **Gemeenschapshuis de Ark, Hontestraat 6, 4411 CL Rilland**. Studie, ontmoeting en informatie: dat zijn de drie ingrediënten die de inhoud van de dag zullen bepalen.

Het studieuze gedeelte van de bijeenkomst haakt in op wat bisschop Liesen de 'losse rafels' van de huidige samenleving noemt. Daarmee doelt hij op politieke en economische ontwikkelingen, waarbij de verantwoordelijken in de samenleving stekken laten vallen als het gaat over mensen die onvoldoende voor zichzelf kunnen opkomen in de participatiemaatschappij. Vanuit zijn betrokkenheid

bij het researchprogramma 'Mensenrechten en religie' is professor doctor **Hans van der Ven** (foto) gevraagd zijn licht op deze thematiek te laten schijnen.

Het element van collegiale ontmoeting is in het verleden door onze leden ook steeds als een belangrijk motief genoemd om bijeenkomsten als deze bij te wonen. Daarom is er tijdens de lunch voldoende gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan en over en weer te informeren naar ieders welbevinden. De lunch wordt aangeboden door de VPW-Breda. In verband hiermee is **aanmelden noodzakelijk**. Dat kan gebeuren **voor 18 maart** via onze secretaris Frans Vermeulen: fdvermeulen@home.nl of 0165-534506.

Tenslotte zullen Jan Franken als beleidsmedewerker van de VPW-Nederland en John Mersel als afgevaardigde namens onze afdeling bij de Landelijke Kommissie Rechtspositieregeling ons informeren over de stand van zaken met betrekking tot allerlei actuele arbeidsrechtelijke kwesties. Er is volop ruimte tot het stellen van vragen of het doen van suggesties. Een uitnodiging voor deze raadpleging is separaat verzonden via de kanalen van het bisdom.

Het **programma** van deze dag ziet daarom aldus uit:

10.00 uur: inloop en koffie/thee

10.30 uur: Welkom

10.35 uur: inleiding prof dr Hans van der Ven

11.15 uur: gelegenheid tot het stellen van vragen, onderlinge discussie en formuleren van concrete voorstellen om de pijn van de 'losse rafels' te bestrijden

12.30 uur: Lunch

14.00 uur: LKR-raadpleging

16.00 uur: sluiting

In Memoriam: Ton Beugelsdijk, theoloog en pastor

**16 maart 1941 - †27 januari 2014*

Op 5 december van het vorig jaar kregen Ton en Gerda het onherroepelijk vonnis te horen: de al langer aanwezige vage gezondheidsklachten van Ton werden veroorzaakt door een zeer agressieve vorm van kanker, waarvan geen genezing meer mogelijk zou zijn. Er zou nog een korte weg te gaan zijn. Dat werd voor Ton, en voor allen die hem nabij waren, een zeer intensieve periode. Ton was er de man niet naar om nu maar apathisch het moede hoofd neer te leggen. Nadat de eerste schrik doorstaan was, gingen Ton en Gerda actief op weg naar het onvermijdelijk einde. Het zakelijk geregeld werd door hen voortvarend opgepakt, maar met name werd ook vooruitgekeken naar de viering van het afscheid: hoe zou deze de bron

zichtbaar kunnen maken, van waaruit Ton had geleefd en gewerkt? Zijn vriend, oud-collega en geestverwant Franck Ploum heeft daarbij een belangrijke ondersteunende rol gespeeld. De druk bezochte afscheidsviering op 1 februari, gebaseerd op het Exodusverhaal van het brandende braambos en op Psalm 139, was een indrukwekkend getuigenis van geloof, liefde en saamhorigheid. Namens alle oud-collega's die met Ton hadden samengewerkt mocht ik in die viering licht ontsteken waarmee Tons intrede in het Eeuwige Licht werd gesymboliseerd.

Een kleine twintig jaar was ik collega van Ton, die vanuit het Utrechtse Diocesaan Pastoraal Centrum in de pastorale dienstverlening van ons bisdom – toen nog Diocesaan Pastoraal Centrum – kwam werken. Aanvankelijk ging hij met collega Birgit Verstappen aan het werk in de begeleiding van de volwassenencatechese, terwijl ik op andere terreinen bezig was. Na enkele jaren werden wij beiden ingezet op de ondersteuning van kerkontwikkelingsprocessen en zo leerde ik Ton van meer nabij kennen. Daaruit vloeide niet alleen een plezierig teamwork, maar ook een hechte vriendschap voort, die ook na zijn pensionering op 1 maart 2007 van huis tot huis bleef voortbestaan. Bij afscheid nemen hoort dankbaar terugkijken: we hebben in de laatste weken nog heel wat samen afgepraat over wat ons in ons werk en daarna bezig hield, wat we ervan verhoopten en ook welke teleurstellingen ons vooral de laatste jaren hadden geraakt. Ton bleef,

zowel diocesaan als landelijk, ook betrokken bij het wel en wee van de Vereniging van Pastoraal Werkenden, waarin hij, met de degelijkheid die hem eigen was, nog veel heeft geïnvesteerd.

De manier waarop Ton, zijn echtgenote en zijn kinderen aan de laatste weken van Tons leven hebben vorm gegeven, heeft mij diep getroffen. Toen alles geregeld was, trad een zekere rust in, en genoten Ton en Gerda van hun laatste dagen. Een paar dagen voor zijn dood zei Ton met enige nadruk tegen mij: "Je moet weten, Jules, wij hebben het goed samen." Het levens-einde werkelijk aanvaarden als een voltooiing, met geloof in een toekomst "kome wat komt" ("Ik wacht het maar af!") is een levensles die je niet gemakkelijk zult vergeten. Het verdriet is er niet minder om. Maar het kan zo wel zijn plaats krijgen. Ton had veel steun aan teksten en liederen van Huub Oosterhuis, die ook zijn afscheidsviering kleurden. Toen een van de laatste dagen het pastoreskoor, waarvan hij jarenlang lid was, hem een aubade kwam brengen, zong hij nog uit volle borst mee.

Ton durfde zich toevertrouwen "aan onbewezen woorden", met name aan het Woord "Ik zal er zijn". Zo was hij "theoloog en pastor". Dat was de kwalificatie in het bericht van zijn overlijden. Terecht.

Jules Jansen

Verslag protocollair gesprek

Aanwezig: Mgr. Dr. J.W.M. Liesen, bisschop van Breda, gespreksleider
Drs. B.G. Hartmann, secretaris-generaal bisdom van Breda
Drs. W.M.J. Hacking, voorzitter VPW-Breda
Mw. M.P.C. van Oorschot-van Overveld, penningmeester VPW-Breda
F.M. Vermeulen, secretaris VPW-Breda

Afwezig met kennisgeving:

Drs. J.W.M. Hopman, vice-voorzitter VPW-Breda

De bisschop heette allen welkom en deelde mee dat de heer Hartmann vanwege werkzaamheden elders wat later zou aanschuiven. In het voortraject had het bisdom aangegeven geen onderwerpen te willen aandragen. De VPW-Breda had er drie, t.w.:

- De invulling van het vormingscentrum VC
- De positie van de pw in het bisdom van Breda in de toekomst
- Het diocesaan beleid t.a.v. gepensioneerde pw's

Het VC

Het VC is in ontwikkeling en gaat in de nabije toekomst de nieuwe vergrote parochies ondersteunen. En wel op een andere noemer dan de inmiddels opgeheven Pastorale Dienst. Parochies bieden geen initiatie meer. Team en toegeruste vrijwilligers zullen de parochie samen gaan dragen. Van de pa-

rochies wordt openheid gevraagd naar de samenleving, vooral in de richting van noden die de samenleving laat liggen. Zowel voor het bisdom als voor de parochies breekt een tijd van onzekerheid aan: hoe gaat het worden? Vraag is steeds: *wat hebben de parochies nodig?*

De profielen van de pw en de vrijwilliger gaan schuiven: zowel het VC als de pw zullen meer modulair gaan werken met kortlopende projecten, in blokjes en bouwstenen volgen later. Liturgie: 60% van de werktijd zit er niet meer in. Catechese en diaconie krijgen een meer prominente plaats in de parochies. De ondersteuning wordt gegeven op een beperkt aantal plaatsen. Van vrijwilligers wordt een andere inzet gevraagd: niet de eigen zorg staat centraal, maar de zorg die van de hele geloofsgemeenschap uitgaat. Het model van het naar zich toe trekken van taken wordt verlaten. De 'krimp' kan uitlopen op de motivatie om iets goeds op de kaart te zetten.

De bisschop noemde de samenwerking met OMO, waarbij parochies gebruik maken van de know-how van docenten levensbeschouwing/catechese. Hoe zet je FamCat op, een inloop-huis, een spreekuur? Dit soort taken wordt aangestuurd vanuit de parochie, waarbij geprobeerd wordt om gelijke taken te bundelen, dus efficiënter te gaan werken .

Ben Hartmann, Bob van Geffen en Martina Meul zullen ongeveer een half jaar nodig hebben om het VC op te zetten en operationeel te maken. Ze worden ondersteund door de econome Marianne Aarts. De DREA heeft een 5-jarige begroting goedgekeurd.

De positie van de pw in het bisdom Breda

MihP 1999 blijft het basisdocument, maar de situatie is sindsdien drastisch veranderd. Het aantal parochies is van 120 teruggebracht naar 44 en dat zullen er uiteindelijk 30 zijn. In 2014 komt het gebouwenplan op de parochiële agenda's. De inzet van de pw is daar sterk aan gerelateerd: wat ga je doen, hoe en waar? Mensen initiëren, minder liturgie, meer catechese en diaconie, steeds met een vooruitblik op de langere termijn: de parochie toekomst geven. Doopbevoegdheid alleen waar het ook nodig is.

Het PNB beraadt zich over de AOW-leeftijd. De *inzet na de pensionering* en de *flexibiliteit* van de arbeidscontracten worden onder de loep gelegd. Het getal 65 is niet meer heilig en dat betekent

dat er nieuwe contracten moeten worden afgesloten. Van de discretionaire ruimte die de CIC biedt zullen de bisschoppen op dit punt geen gebruik maken: ze zullen één lijn trekken. Maar juist om de pw in de toekomst zoveel mogelijk in te kunnen schakelen zal goed gekeken worden naar wat de parochies aan financiële draagkracht kunnen opbrengen. Wordt het 3 jaar tijdelijk en dan vast? Of een tijdelijk 5-jarig contract? Kan de nieuwe

pw goed inspelen op de verschuivingen die aan de gang zijn? Kan hij/zij mensen begeleiden op hun weg naar het evangelie? Ook de 'zichtbaarheid' van de pw komt er anders uit te zien, bijvoorbeeld : *als team* deelnemen aan plechtige vieringen en dan niet meegaan in de gedachte dat dit verspilling van krachten is. De zichtbaarheid niet exclusief koppelen aan het voorgaan in de liturgie, maar ook en juist aan diaconie extern en catechese intern. Nieuwe bestuursleden zullen ook uit moeten gaan van wat de parochie als geheel nodig heeft. Ze zullen niet alleen aangenomen worden via een verkiezing, maar ook na een gesprek over wat ze zelf willen en kunnen, uitgaande van *het parochieplan*.

Gepensioneerde pw's

Ze kunnen op een andere plaats dan hun oude werkplek hun inzet tonen en wel op initiatief van het team en uitgaande van het parochieplan. Ook kunnen ze ad hoc gevraagd worden om in te vallen.

Het volgende protocollaire gesprek zal plaatsvinden in november 2014. De beide secretarissen zullen daartoe tevoren overleggen.

Frans M. Vermeulen, secretaris VPW-Breda

Vastenactie 2014

Op Aswoensdag 5 maart 2014 begint de veertigdagentijd en daarmee ook de campagne, de 53ste alweer, van de Vastenactie.

Vastenactie ondersteunt onder meer het werk van de zusters van de H. Jozeph van Cluny, die zich inzetten voor de opbouw van een rechtvaardige samenleving in Sierra Leone. Met de slogan 'De Vastenactie van....' nodigt Vastenactie opnieuw iedereen uit na te denken over een eigen manier van vasten en zo een bijdrage te leveren aan een duurzame samenleving wereldwijd.

Op de website van Vastenactie staat een heleboel informatie over het centrale project in Sierra Leone. Via deze website (www.vastenactie.nl) kunnen bezoekers doorklikken naar de aparte scholensite, naar de webshop om materialen te bestellen en naar Plaza, het webgedeelte met allerlei suggesties voor vrijwilligsters/vrijwilligers en pastores (onder meer suggesties voor meditatieve en andere vieringen).

Via de website is ook een poster aan te maken waarop mensen hun eigen voornemens om te vasten kenbaar kunnen maken. Ook vormelingen of kinderen die zich voorbereiden op de Eerste Communie kunnen een dergelijke poster aanmaken. Misschien is het wel een mogelijkheid om parochianen te vragen een poster uit te printen en die naar de kerk mee te nemen. Op borden achterin het kerkgebouw zouden de ingezamelde posters dan ten toon gesteld kunnen worden.

Vastendag en parochiële Pelgrimstocht

De zorg voor de aarde en voor allen die daarop wonen, nu en in de toekomst, is een grote uitdaging waar de mensheid zich nu en in de komende jaren voor gesteld ziet. Door invulling te geven aan vasten verbinden we de mondiale problemen als klimaatverandering en ongelijke verdeling van goederen met ons eigen leefpatroon en de situatie van kansarme mensen in landen van het Zuiden. De campagne van Vastenactie gaat niet alleen over daarginds, maar ook over hier, bij ons. De huidige crisis maakt het contrast duidelijk tussen ons helemaal op groei ingestelde consumptieve systeem en het verstoorde evenwicht op onze aarde. We weten hoe onze manier van leven in het Westen een veel groter beslag op de aarde legt dan gerechtvaardigd is. Duurzame oplossingen vragen om inzet van iedereen om het evenwicht te helpen te herstellen.

Op Plaza vindt u onder Materialen/Vastendag allerlei suggesties, zowel bezinnend, informatief, vierend of handelend, om een dergelijke Vastendag inhoudelijk te vullen. Beschikbaar is een presentatie met krachtlijnen vanuit Bijbel en traditie voor een eigentijdse invulling van Vasten en een Vasten-stellingenspel. Onder Alternatieve activiteiten vindt u onder meer teksten om doorheen een parochie een Vastenactie-Pelgrimstocht te houden in het teken van de werken van barmhartigheid.

Landelijke Vastenactie-Pelgrimstocht

Van donderdag 10 tot en met zaterdag 12 april 2014 wordt vanuit en rondom het Noord-Hollandse Schoorl de 4de Vastenactie-Pelgrimstocht gelopen. Op de website www.vastenactie.nl is onder Pelgrimstocht 2014 meer informatie te vinden over startplek en -tijd, routes, avondprogramma en overnachtingslocaties. Ook kunnen deelnemers en deelnemers via Start een actie een pelgrimsposter aanmaken om sponsors te werven. Naast een bezinnende wandeling is de Pelgrimstocht ook een mogelijkheid om fondsen te werven voor het Vastenactie-project in Sierra Leone. De parochie kan als zender de deelnemers en deelnemers mede op weg helpen als pelgrim en hen steunen, zowel bij de onkosten als bij het werven van sponsors.

Wie meer informatie over het bovenstaande of over andere zaken rondom Vastenactie wil krijgen, kan contact opnemen met Guus Prevoo, guus.prevoo@vastenactie.nl, telefoon 06-27553005.

Volgende nummer

Het volgende nummer verschijnt rond 20 maart 2014. Kopij kan worden aangeleverd tot 1 maart via wielhacking@gmail.com.